

SA LIMBA SARDA IN SAS @NDELAS DE INTERNET

Facebook, blog e sites istituzionales de sas Comunas de Lodè, Torpè e Pasada

Addòbiu Internatzionale - Incontro Internazionale

CADA DIE LIMBA, TRASSAS DE COMUNICATZIONE

Madrid

su 23 de Triulas 2012 – 23 Giugno, 2012

Salude a totus e benàpidos.

Pro cumprèndere s'arrejonu subra de s'importu mannu chi at internet pro sa limba sarda si devet fàghere in antis un'istèrrida (premissa). In su 1964 Marshall Mc Luhan, istudiosu de sas comunicatziones massivas, at iscritu unu libru (Sos trastos de sa comunicatzione), in ue faeddaiat de un'època elètrica chi fiat mudende s'època mecànica: una revolutzione chi fiat fraighende un'òmine nou, un'abitante de su “bidditzolu globale”, galu però a metade de caminu intre de sas duas tecnologias e de duas maneras diferentes de pensare e de fàghere.

Cust'òmine nou, at iscritu Mc Luhan, est in chirca de valores. Valores chi lighent su connotu a unu progetu imbeniente, su tempus coladu a su benidore. Cust'òmine non bidet petzi sa biddedda sua, ma chircat de abaidare a su mundu intreu. Isse chircat de èssere no ispetadore ebbia ma atore de unu mundu chi cheret cambiare.

Oe cust'idea s'est galu immanida: cun s'època de internet cadaunu s'abitzat chi dae sa biddedda sua, dae dae in secus de unu computer, podet traballare pro cambiare s'istòria. E si in antis sa limba impreada deviat èssere de majoria pro tènnere visibilitade, oe sas

limbas de minoria non timent de si cunfrontare cun realidades prus mannas.

In antis de sighire tocat de ispricare unu pagu ite cheret nàrrere internàuta e internet. S'internàuta inditat sa pessone chi navigat in sa "Retza de Internet", chi àteru no est chi un'ambiente eletrònicu ue su logu fintzas prus larganu paret a curtzu e ue su tempus paret su matessi in cada giassu de su mundu. In medas lu cramant fintzas "realidade virtuale". Istare in sos tretos de internet daet s'idea a su chi est a dae in antis de unu mònitor de fàghere parte de un'ùnica realidade ebbia, de èssere connessu cun cada logu de su mundu in cada mamentu e a su mantessi mamentu: est gasi chi naschet su contzetu de "tzitadinàntzia digitale".

Sa limba sarda in custos ùrtimos deghe - bìndighi annos est bivende unu mamentu de renàschida, ca a pustis de sa lege regionale 26 de su 1997 e de sa lege de s'Istadu Italianu 482 de su 1999, s'at cumintzadu a l'impreare in cada àmbitu ufiziale: in sos entes, in sas iscolas, in s'editoria, in sos mèdios massivos e mescamente in internet. E fortzis est pròpiu in internet chi sa limba sarda tenet s'impreu prus mannu: si podent agatare difatis paritzos giassos iscritos in sardu (o bilingue), blog e fintzas in sas retzes sotziales che a Facebook.

Custa isterrida est unu pagu su resumu de su chi est capitadu a mie. In custa relata apo difatis a contare de comente un'internàuta sardu at comintzadu a impreare e manigiare internet cun su sardu e in sardu. S'esperientzia mea comintzat in su 2008 a s'imbesse de su bonu de sa gente: si sos prus comintzant a iscrìere in sardu in sos blog o in facebook, eo comintzo in antis in unu situ ufiziale, cando, difatis, pro s'Ufitziu de sa Limba Sarda, mi daent su permissu de fàghere una paginedda a posta in su situ istituzionale de sa Comuna de Lodè. A nàrrere su beru fiat pro mene prus una manera de gollire totus sos documentos chi fia faghende o bortende in sardu chi non una manera

de comunicare, ca non credia de a beru chi podiat èssere unu mèdiu de comunicatzione galu bonu pro sa limba sarda. Cust'idea at mudadu cando carchi mese a pustis àere comintzadu a iscrìere su Responsabile de su Servìtziu de sa Comuna, cuntentu mannu, m'at naradu chi custa paginedda teniat paritzos atzessos.

Cussa noa est comente chi m'apat abertu sos ogros: si paritza gente de Lodè leghiat prus in internet su chi fia iscriende chi non sos papiros chi ponìa in sas bachecas de sa Comuna e de sa biblioteca, cheriat nàrrere chi su chi fia iscriende podiat èssere lèghidu in totu sa Sardigna e in totu su mundu; esserent istados issos lodinos o nono.

Est dae tando chi apo cumintzadu a bìdere a manera diferente sa fortza de sa limba sarda in internet: podia faeddare de totu sena timòria peruna.

Si fintzas a tando aia bortadu in sardu documentos ufiziales ebbia (auto-tzertificatziones, delìberas e ordinàntzias) e fatu consulèntzias linguìsticas, dae cussu mamentu comintzo fintzas eo a chircare de fàghere carchi cosa in prus: paristòrias, signalibros fatos cun sa biblioteca, nomenclatura a tres boghes de àrbores e tupas e gai a sighire. Sa cunfirma chi sa pàgina fiat lèghida in foras de Lodè, benit cando bido sos regestos (bilingue sardu - italianu) de una mustra istòrica publicados in su situ de sa Comuna de Lodè http://www.comune.lode.nu.it/docs/cultura/24/viaggio_con_la_storia_lode_nei_suoi_documenti.pdf publicados fintzas in unu situ catalanu <http://www.terrasarda.cat/?p=6568>. Pròpiu gasi: sa limba sarda in unu situ catalanu. B'at cosa de annàghere?

Custu esperimentu cun sa Comuna de Lodè l'apo sighidu in su 2011 fintzas in sas Comunas de Pasada e de Torpè pro bìdere si b'aiat sa matessi risposta o si in Lodè fiat istada una casualidade. Sos pagos datos chi apo de custos duos sitos mi narant chi sa pàgina est istada meda lèghida.

In custos sitos comunales, si aberides sas pàginas de s'Ufitziu de Sa Limba Sarda, b'ais a agatare, in prus de documentos ufiziales, relatas, laboratòrios, libritos fatos paris cun sa biblioteca, mustra fotogràfica fata paris cun sa Pro Loco, menu pro s'iscola materna de Pasada, antologia on-line de sos trinta annos de su Prèmiu de Poesia de Pasada, avisos de su mandamentu sanitàriu, atestados de partetzipatzione che a unu cuncursu fotogràficu e a unu cuncursu cinòfilu o locandinas de publicidade de manifestatziones fatas cun s'Ufitziu Turìsticu.

Semper in su 2011 comente operadores de s'Ufitziu de sa Limba Sarda de sa Provìntzia de Nùgoro, mescamente eo e Màriu Antiogu Sanna, amus chircadu de fàghere una paginedda de noas e atividades dae sas Comunas in Facebook e inoghe sos datos nos ant lassadu ispantandos: amus tentu puntas de 18.000 cuntatos cada chida chi leghiant sos artìculos nostros. E como, mancarì chi sas atividades sunt arressas dae ghennàrgiu ca su progetu de sos Ufìtzios est torrada a tzucare dae una chida e duncas sas noas in Facebook sunt pagas, so andadu a nde bogare carchi datu, dae su 6 de maju a su 6 de làmpadas de su 2012, su tantu de dare un'idea de comente sa gente cheret noas in sardu.

Custos datos inditant sas pessones chi die pro die ant lèghidu carchi cosa de sa pàgina:

Portata totale 28 giorni

Il numero di persone che ha visto un qualsiasi contenuto associato alla tua Pagina. 28 giorni (Utenti singoli)

1226
1231
1254
1208
1352
1369
1447
1427
1441
1449

SA LIMBA SARDA IN SAS @NDELAS DE INTERNET

Angelo Canu ©2012

- 1457
- 1473
- 1477
- 1489
- 1497
- 1504
- 1523
- 1530
- 1373
- 1082
- 1079
- 1036
- 957
- 949
- 917
- 904
- 934
- 1230
- 1275
- 1272

Custos datos inditant sas bortas chi sa pàgina est istada bisitada die pro die a manera voluntària:

Visualizzazioni organiche 28 giorni

The number of times your posts were seen in News Feed or ticker or on visits to your Page. These impressions can be by people who have liked your Page and people who haven't. 28 giorni (Totale)

- 4369
- 4249
- 4627
- 4498
- 4725
- 5122
- 5170
- 5462
- 5714
- 5836
- 5792
- 6064
- 5991

6070
6131
6201
6387
6393
6127
5057
4751
4669
4770
4729
4659
4654
4322
4115
4132
4188

Custas imbetzes sunt sas bortas chi sa pàgina est istada bisitada die pro die a manera non voluntària

Visualizzazioni virali 28 giorni

The number of impressions of a story published by a friend about your Page. These stories include liking your Page, posting to your Page's Wall, liking, commenting on or sharing one of your Page posts, answering a Question you posted, RSVPing to one of your events, mentioning your Page, phototagging your Page or checking in at your Place. 28 giorni (Totale)

4658
4680
4743
4641
4991
5060
5199
5128
5212
5264
5326
5389
5471
5455
5443

5454
5488
5506
3615
2859
2862
2685
2409
2367
2291
2238
2319
3352
3505
3547

Custos nùmeros, a bisu meu, mustrant sa gana chi at sa gente chi navigat in facebook de lèghere noas in sardu o de lèghere in sardu ebbia. E bidos sos grupos chi sunt nàschidos e sighinde a nàschere in facebook e chi faeddant in sardu ebbia cust'idea paret cunfirmada!

Pro su chi pertocat s'esperientzia che a blogger devo nàrrere chi est meda reghente ca est comintzada in su mese de nadale de su 2011. Su blog si cramat *ULS Alta Baronia – Politica linguistica in Alta Baronia (Lodè- Torpè-Pasada-Thiniscole)* e su ligòngiu est <http://ulsaltabaronia.myblog.it/>.

In su blog pòngio noas subra sa limba sarda e subra sa política linguística, artìculos, relatas, diferentes traballos in sardu, cuncursos de poesia sarda, poesia sarda e mùsica sarda. Una manera pro bìdere e cumprèndere cale sunt sos “post” chi sa gente agradechet de prus: a sa cròmpida de s'annu apo a fàghere un'anàlisi de sos datos.

Fintzas custu blog est nàschidu belle che pro esperimentu, pro bìdere si unu blog gasi de “nicchia” (comente si narat in italianu) podiat tènnere unu pùblicu e comunicare cun sa gente. Sa resposta est istada ispantosa: dae mese in mese semper prus gente est sighinde custu blog

e sos datos non podent lassare peruna duda. In maju bi sunt istados 1061 bisidadores chi sunt intrados in su situ 1982 bortas, pro lèghere 4073 pàginas (duncas belle che una mèdia de 4 pàginas pro cada bisidadore).

Pro conrùere: totu custos datos faghent cumprèndere chi sa limba sarda in internet s'est mustrende forte e agradèschida dae sa gente. Una chirca sotziològica como, in su 2012, diat mustrare chi semper prus gente at seberadu de iscrìere in sardu in internet, signale chi b'at cussèntzia noa de sa fortza de custa limba. S'augùriu est duncas de sighire in custas @ndelas de bonu profetu. Gràtzias e a mègius bìdere.